

Stošestletna Marta je plesala valček s škofom

☉ Marta Polak iz doma starejših občanov v Preddvoru na bergle kar pozabila
☉ Za presenečenje, da jo bo obiskal Anton Jamnik, izvedela kar na spletu

VLADIMIR JERMAN

vladimir.jerman@slovenskenovice.si

PREDDVOR ☉ Na dvorišču doma starejših občanov v Preddvoru sta zbrano množico pozdravili direktorica **Andreja Valant** in socialna delavka **Mojca Sajovic**. Aprila praznuje rojstne dneve 19 njihovih oskrbovank in oskrbovancev, a tokratna slovesnost je veljala najstarejši med vsemi, 106-letni **Marti Polak**. Še čila, bistra in okretna si pri hoji pomaga z berglami, a v razposajenosti včasih nanje kar pozabi, kot je pokazala tudi tokrat. V vseplošnem živzavu, ko še mlajši ne ujamajo vseh besed, ji je bilo treba kakšno vprašanje sicer ponoviti, a večino jih je slišala in razumela že v prvo. S svojo mladostno držo in za njena leta prav navdušujočo vitalnostjo je resnično osrednja osebnost, ki sije in seje srečo še med vse okoli sebe. Stošestletni mladenki, kot so poudarili, želimo vsi še veliko zdravih in vedrih let!

Škofov obisk razkrila na spletu

Najbolj zabavna prigoda je povezana z obiskom ljubljanskega pomožnega škofa dr. **Antona Jamnika**. Spoznala sta se lani, 8. julija. Ko je škof obiskal mladinski oratorij, se je z okoli sto udeleženci podal na obisk bližnje okolice. Pri gradu so ravno zapuščali senčnico prve slovenske pesnice **Josipine Urbančič Turnograjske**, ko se je iznenada usula nevihta. Zatekli so se pod streho doma starejših občanov. Med čakanjem, da se neurje unese, je škof kramljal z direktorico Valantovo in socialno delavko Sajovičevo. V tistem je bliže k vhodu pristopila Marta Polak.

Radovedna, kot je, je namreč želela vedeti, če je dež že ponehal. Predstavili so jo škofu, ki je bil prevzet že s tem, da se še nikoli ni rokoval stoliko starim človekom. Obenem ga je Marta očarala s svojo mladostnostjo. Med pomenkovanjem je škofu povedala, kako se je v mlajših letih v stiskah z avtobusom ali s kolesom zatekala v priprošnji k Mariji Pomagaj. Škof ji je obljubil, da jo kmalu, ko sama več ne zmore, na Brezje popelje on. Besedo je izpolnil natanko pol leta po srečanju, 8. januarja letos, ko je daroval slavnostno mašo ob desetletnici svojega škofovskega posvečenja. Potem je Polakovo povabil še v Avsenikovo gostilno v Begunjah. Tako sta se spoprijateljila in škof je sklenil, da jo obišče za rojstni dan, iz česar se je spletla nova zanimiva zgodba.

Domskemu osebju je Jamnik seveda zaupal nameravani obisk, obenem pa prosil, naj ga slavljenci ohranijo v tajnosti, da bo presenečenje večje. Res so delavke strogo pazile, da jim beseda ne uide, a je Marta za Jamnikov obisk izvedela natanko dva dni prej. Komu neki je skrivnost ušla z jezika, so delavke povprašale Marto, ob njenem odgovoru pa preprosto zazijale: »Cerkev je objavila na svoji spletni strani, kdaj pride Jamnik na moj rojstni dan! Že v četrtek ob enih, čeprav imam rojstni dan 22. aprila.«

Tako smo izvedeli da Marta Polak pri svojih letih ne le brska po spletnih straneh, ampak tudi izbrska vse živo! Slavje so pa začeli že dan

prej, da bo lahko slavila dva dni, kar si pri tako visoki obletnici tudi zasluži.

Rojstvo slavi šele po stotem

Ob petju voščilnice Kolkor kapljic tolko let je škof segel slavljenci v roko, potem pa dejal: »Za angleško kraljico pravijo, kako častitljivih let da je. Pa jih prav danes obhaja komaj 90. Vi jo jutri presežete za celih 16 let! V imenu ljubljanske nadškofije in v imenu vseh škofov vam voščim in želim blagoslova.« Sklenil je s klicem: »Kaj angleška, vi ste kraljica!« Ko ji je pohvalil lepo pričesko, je slavljenska odmahnila: »Pohvala zanjo gre moji tukajšnji domski frizerki!« Že, že, je soglašal škof, a se ni dal: »Vedno lepši ste in mi vas imamo radi!«

Voščili so ji še številne predstavnice in predstavniki, od mestne občine Kranj in krajevne skupnosti Vodovodni stolp – kjer je stanovala pred 12. februarjem 2010, ko je prišla v dom – do občine Preddvor, območne organizacije Rdečega križa ...

Izvedeli smo tudi – kot iz rubrike Saj ni res, pa je – da je začela gospa Marta rojstne dneve obhajati šele po stotem. Sama je dejala: »Prej nisem nikoli marala, da bi me ob obletnicah kaj gnjavili.«

Zdaj pa ji godi, tega ne skriva. Nazdravljala je s šampanjcem, prejela pa tudi košaro z belim vinom, ki ji ga je

v imenu kranjskega župana prinesla

Nada Bogataj Kržan, rekoč: »Smo slišali, da imate takega najraje. Z vami se veselimo tudi zato, ker ste naša najstarejša občanka!«

Nekoč, dolga desetletja, ko sta z možem **Marjanom** skrbela za planinski dom na Šmarjetni gori, pa je bila Marta popolna abstinentska. Neizmerna je bila njena skrb, da mora biti za obiskovalce vselej vse brezhibno.

Na slavljenkino posebno željo je mlad par v gorenjski narodni noši odplesal polko, Avsenikovo Na Roblek sta njej v čast zaigrala **Janez in Tone**, posebej za to priložnost preimenovana v Duo 106. Polka je Marto razvnela, da je z berglama ob strani in s posojenim škofovim križem na prsih začela poskakovati, in sta s fantom zaplesala valček. A je hotela nato še več, za naslednji valček je zaprosila samega škofa in – odreči se ne bi spodobilo – privolil je. Plesala sta valček Štirih kovačev Kam le čas beži in nato še naslednjega in Marta škofa soplesalca kar ne bi izpustila. Postajalo mu je že vroče, ga je izdajal pot na čelu, kar je pozneje pojasnil: »Slab plesalec sem. Doslej sem nekoč zaplesal le z mojo mamo. Gospa Marta je bila pravkar druga soplesalka v vsem mojem življenju!« Direktorica je dodala: »Gospa Marta, hvala vam za vse, najbolj pa za vaše življenjske učne ure. Vi ste nam za zgled, kako je tudi po stotem lahko življenje še vedno lepo in prijetno.« ■

Slavospev domu in mladi upraviteljici

Planinec **I. P.**, kot je prepoznati iz besedila, Ljubljančan, je 24. junija 1935 v Jutru objavil članek, boljše rečeno slavospev prenovljenemu planinskemu domu na Šmarjetni gori nad Kranjem. Najprej je pohvalil lokacijo: »Vsedel sem se na klop in začel – piti. Pa nisem pil ne žganja ne vina, pil sem – lepoto, ker tako lepega razgleda se nisem nadejal niti v sanjah. Kakor na dlani, kakor na mizi pred teboj leži vsa lepota naše Gorenjske od Ljubljane do Triglava.« Nadaljeval je: »Iz omočice napoja lepote razgleda me je vzbudila lepa, mlada gospa upraviteljica te najmlajše planinske postojanke, ki me je povabila v dom in mi tam pokazala mnogo novega. Tega je pa veliko. Vse je prenovljeno. Veliki gostilniški prostori se kar blešče od snažnosti. (...) Popoldne sem imel prilike dovolj, da sem se prepričal, da sta tudi kuhinja in klet izvrstno oskrbovani, zato sem se proti večeru le težko ločil od vsega, kar nudi Šmarjetna gora za majhen napor in mal denar.« Ta gospa upraviteljica, deležna tolikšne hvala, je pa bila – današnja slavljena **Marta Polak!**

Tako zelo sta se s škofom zabavala.

Marta s škofom v plesnem koraku

Voščilke in voščilec v vrsti pred Marto Polak

Slavljenka Marta Polak
(FOTOGRAFIJE: DEJAN JAVORNIK)